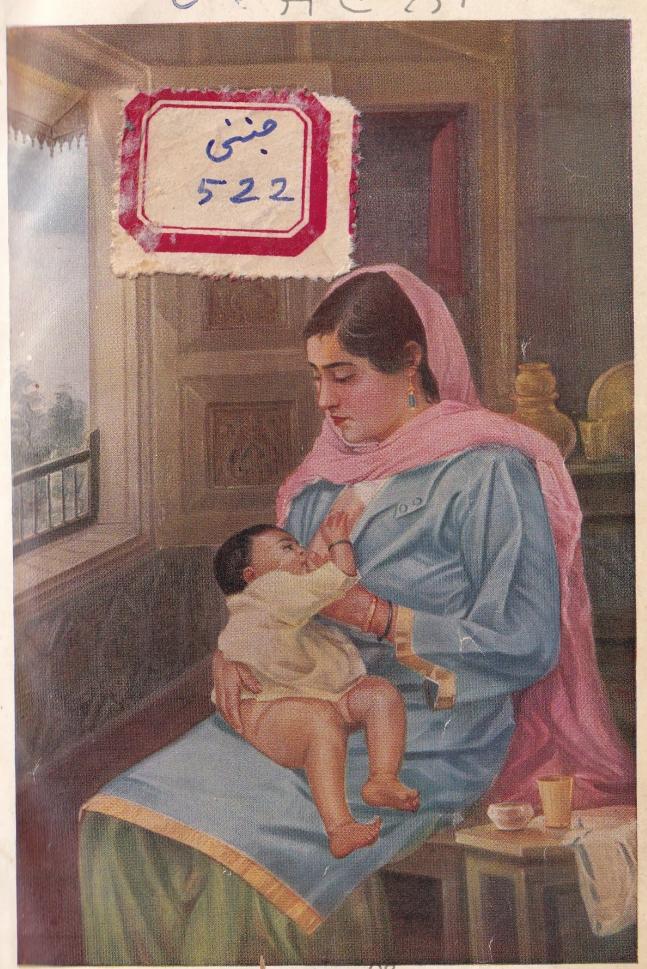
CH 7 239

मनाठ मिया

387 FOREWORD

India's infant mortality has become proverbial throughout the world. No less than 192 per thousand children under the age of one year and about 37.4 per thousand mothers at the time of child-birth are sacrificed at the altar of death every year. A nation, however poor, can ill-afford this.

The abysmal ignorance prevalent among Indian would-be mothers regarding ante-natal care and after-birth precautions is the root cause of these dire consequences. The sufferings involved are aggravated owing to an utter lack of maternity hospitals and on account of social customs demanding the use of Lady Doctors only, who are so scarce.

The illiterate village $D\dot{a}y\dot{a}$ — an embodiment of ignorance and filth — is an ever-present source of infection in child-birth, and greatly adds to the difficulties.

Under such alarming conditions it is necessary that a book dealing exhaustively with the subject of expectant-mothers, child-birth, child-care, their feeding, bringing up, and personal hygiene should be published in the language of the layman. Such a book has been long due from the Medical profession. To

acquaint the public with the rudiments and first-aid information regarding ante-natal and post-natal precautions and the common diseases of the children, their recognition and treatment, is sorely needed to stem this enormous loss of life. The Janani well meets this long felt need.

I have thoroughly perused this book with keen interest. It handles the different subjects with a thoroughness and lucidity, which make the book comprehensive and interesting. With all this the author has not overlooked the fact that qualified medical assistance is vitally necessary in cases of complication.

I am sure this book will prove of immense utility to $d\grave{a}y\acute{a}s$, mid-wives and nurses and will find a receptive shelf even in the humblest home of the Punjabee reading public, thus supplying the public a knowledge which is so urgently needed for building a healthy and vigorous nationhood so vitally necessary in the modern struggle for life.

RANDHIR SINGH SANDHU, Ph. G., M. B., M. D.

Women and Children Diseases Clinics, 28, Chamberlain Road, Lahore. 19, 9, 1939.

ਭੂਮਿਕਾ

ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਕੁਦਰਤੀ ਕੰਮ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਵੀ ਸਚ। ਬਾਹਲਾ ਕਰ ਕੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਉਪਰ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਜੰਮ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਬਦ ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਣ ਤੇ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕੀ ਜਣਨੀ ਨੂੰ ਜਣੇਪੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋ ਪਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜੰਮਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਈ, ਜਾਂ ਬੱਚਾ ਮੋਇਆ ਹੋਇਆ ਜੰਮਿਆ, ਜਾਂ ਜੰਮ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ, ਜਾਂ *ਮਾਂ ਤੇ ਬੱਚਾ ਦੋਵੇਂ ਮਰ ਗਏ, ਜਾਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਲੰਮੀ ਤੇ ਨਕਾਰਾ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਚਮੜ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਈ ਸਾਤੇ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਨਾ ਉਠ ਸਕੀ, ਜਾਂ ਸਦਾ ਲਈ ਰੋਗਣ ਬਣ ਗਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸੇ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਵਡਾ ਉਪਰਾਲਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ

*ਕਲਕੱਤੇ ਦੇ ਇਕ ਡਾਕਟਰ Dr. NEAL EDWARD ਨੇ ਜੂਨ ੧੯੩੬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜੂਨ ੧੯੩੭ ਤਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ੩੯ ਵਡੇ ਵਡੇ ਜ਼ਨਾਨਾ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਾ ਕੇ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ੭੧੧ ਮੌਤਾਂ ਸਿਰਫ ਜਣੇਪੇ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਕਰ ਕੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈਆਂ ਰੋਗਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾ ਲਵੋ ਕਿ ਹੋਰ ਫਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਹੋਣਗੀਆਂ।

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.